

Adam Gawęda - Poseł RP

Warszawa, 11 sierpnia 2010 r.

**Klub Parlamentarny
Prawo i Sprawiedliwość**

Szanowny Pan

Krzysztof Kwiatkowski

Minister Sprawiedliwości

INTERPELACJA

w sprawie utworzenia samodzielnego Sądu Okręgowego w Rybniku dla obszarów właściwości sądów rejonowych w: Jastrzębiu Zdroju, Raciborzu, Rybniku, Wodzisławiu Śląskim i Żorach.

W związku z interwencją skierowaną do mojego biura poselskiego przez grupę mieszkańców regionu wodzisławsko – rybnicko – raciborskiego, a w szczególności na prośbę Prezydenta Miasta Rybnika, mając ponadto na uwadze dotychczasowe zaangażowanie Miasta w przedsięwzięcie inwestycyjne realizowane przy ul. J. Piłsudskiego dla potrzeb instytucji wymiaru sprawiedliwości, jak również wagę sprawy dla całej społeczności naszego regionu, zwracam się z uprzejmą prośbą o rozważenie możliwości utworzenia samodzielnego Sądu Okręgowego w Rybniku dla obszarów właściwości sądów rejonowych w: Jastrzębiu Zdroju, Raciborzu, Rybniku, Wodzisławiu Śląskim i Żorach.

Panie Ministrze!

W drugiej połowie lat 90-tych ubiegłego wieku zdecydowano o lokalizacji w Rybniku wydziałów zamiejscowych - Cywilnego, Karnego oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Okręgowego w Katowicach. Zasadniczym powodem tej decyzji była ilość spraw rozpatrywanych w obszarze właściwości sądów rejonowych w Jastrzębiu Zdroju, Raciborzu, Rybniku, Wodzisławiu Śląskim a później także w Żorach. Było to istotne polepszenie warunków dostępu do wymiaru sprawiedliwości dla 700 tysięcznej społeczności lokalnej, zamieszkałej w 8 miastach i 18 gminach zachodniej części województwa. Już wtedy przedstawiciele resortu Sprawiedliwości deklarowali, że w przyszłości powstanie tu

samodzielny Sąd Okręgowy. Po utworzeniu Sądu Okręgowego w Gliwicach dla obszaru właściwości 9 sądów rejonowych (w tym 5 wyżej wymienionych), powołano w Rybniku Ośrodek Zamiejscowy sądu w Gliwicach, co nadal miało w perspektywie doprowadzić do powstania na tej bazie samodzielnego Sądu Okręgowego. Warunki lokalowe wydziałów wchodzących w skład Ośrodka Zamiejscowego przesądziły o potrzebie budowy nowego budynku w Rybniku dla ich potrzeb ale także na siedzibę nowej hipoteki tj. ksiąg wieczystych, dostępnych drogą elektroniczną. Zgodnie z tzw. programem funkcjonalno-użytkowym, opracowanym dla tej inwestycji, w nowym budynku będą pracowały 192 osoby w tym 41 sędziów. W wyniku rozmów przedstawiciele Sądu Okręgowego w Gliwicach i Miasta Rybnika za akceptacją Ministerstwa Sprawiedliwości, zawarte zostało w 2003r. porozumienie w sprawie warunków udziału Miasta w tym przedsięwzięciu inwestycyjnym. Za zgodą Rady Miasta Skarb Państwa otrzymał w drodze darowizny działkę komunalną przy ul. Józefa Piłsudskiego jako lokalizację przyszłego Sądu. Udział Miasta w tej inwestycji wyraża się nadto sfinansowaniem robót budowlanych do wartości 3.200 tys. zł., poniesieniem kosztów robót rozbiórkowych, wycinki drzew, doprowadzeniem mediów do granicy działki oraz nieodpłatnym pełnieniem obowiązków nadzoru inwestorskiego. Wartość nakładów Ministerstwa Sprawiedliwości według kwoty wynikającej z umowy zawartej w drodze przetargu, wyniesie ponad 33.800 tys. zł.

Obecnie proces inwestycyjny jest bardzo zaawansowany, co pozwala przyjąć, że planowany termin realizacji będzie dochowany.

W ostatnim czasie z różnych środowisk a zwłaszcza prawniczych dochodzą sygnały o zamiarach obecnego kierownictwa Sądu Okręgowego w Gliwicach ograniczenia roli Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku. Podstawą do takich wniosków jest narastająca niewydolność sądów, która szczególnie wyraz ma w sprawach załatwianych przez Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych, orzekający w sprawach odwołań od decyzji ZUS w przedmiocie rent i emerytur oraz w sprawach odwołań od wyroków Sądów Pracy w sprawach pracowniczych. W wyniku swoistej polityki kadrowej polegającej na przejmowaniu etatów do Gliwic, stan etatowy tego Sądu zmniejszył się z 11 sędziów do 5 (plus 1 sędzia w niepełnym wymiarze), co w praktyce wyraża się w tej chwili wyznaczaniem terminów rozpraw na styczeń i luty 2011 r. Co to oznacza dla osób dochodzących swoich praw do renty czy emerytury względnie roszczeń pracowniczych często związanych ze zwolnieniem - nie trzeba nikomu tłumaczyć. Przy pełnej obsadzie sędziowskiej sprawy te były załatwiane na bieżąco. Podobna polityka prawdopodobnie zostanie wdrożona wobec obsady Wydziału Cywilnego, gdzie po odejściu sędziego w stan spoczynku, zamiast uzupełnienia składu proponuje się ograniczenie zakresu rzeczowego tego Wydziału, tj. przejście części spraw do Gliwic. Dotyczy to spraw odwoławczych rodzinnych, zwłaszcza które powinny być załatwiane w Rybniku w pobliżu miejsca zamieszkania stron. W tego typu sprawach stronami są zwykle rodzice domagający się alimentów albo ubiegający się o opiekę nad dziećmi, najczęściej nie dysponują oni niezbędnymi środkami finansowymi na pokrywanie kosztów dojazdów do odległych Gliwic, licząc dosłownie każdą złotówkę. Już choćby dla tej grupy mieszkańców planowane zmiany są nie do przyjęcia.

Mając na uwadze interes społeczności lokalnej uważam, że taka polityka w sposób istotny utrudnia jej dostęp do wymiaru sprawiedliwości. Próba marginalizacji Ośrodka Zamiejscowego poprzez ograniczanie zakresu rzeczowego rozpoznawanych spraw i przenoszenie ich do Gliwic jest sporą uciążliwością dla mieszkańców całego Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego, co przy braku połączeń kolejowych i znacznym ograniczeniu komunikacji autobusowej, powoduje bardzo poważne perturbacje. Obecnie

przyjęty kierunek działania przez kierownictwo Sądu Okręgowego w Gliwicach jest całkowitym zaprzeczeniem składanych deklaracji przez przedstawicieli tego Sądu i Ministerstwa tak ponad 10 lat temu jak i przed 7 laty, przy negocjacjach dotyczących udziału samorządu lokalnego w budowie siedziby dla Ośrodka Zamiejscowego - docelowo Sądu Okręgowego w Rybniku.

Z powyższych przyczyn uważam za konieczne podjęcie wszelkich możliwych działań dla odwrócenia tej szkodliwej dla regionu i samorządu polityki oraz zapewnienie lokalizacji samodzielnego Sądu Okręgowego w nowym budynku po jego oddaniu do użytku, tj w Rybniku. Przyszły sąd obejmowałby swoim zasięgiem 5 sądów rejonowych – w Jastrzębiu Zdroju, Raciborzu, Rybniku, Wodzisławiu Śląskim i Żorach oraz posiadałby niezbędne zaplecze kadrowe z uwagi na to, że obecnie 11 sędziów z Rybnika i okolic dojeżdża do sądu w Gliwicach. Niewątpliwie zasadniczym udogodnieniem dla podmiotów gospodarczych działających na terenie wskazanych miast i powiatów, byłby dostęp na miejscu do Krajowego Rejestru Sądowego i Krajowego Rejestru Karnego, co znacznie ułatwiłoby uzyskiwanie odpisów z tych rejestrów.

Godnym podkreślenia jest fakt, że Sąd Okręgowy nie byłby małym sądem, bo obsługiwałby obszar właściwości 5 sądów rejonowych, co ze względów organizacyjnych w pełni uzasadnia jego utworzenie.

Obecnie w województwie śląskim funkcjonują 4 sądy okręgowe: w Katowicach, Gliwicach, Bielsku-Białej i Częstochowie, z tego Sąd w Częstochowie obsługuje 4 sądy rejonowe a w Bielsku - 3 sądy rejonowe. W Sądzie Okręgowym w Gliwicach po utworzeniu nowego sądu w Rybniku pozostałyby do obsługi 4 sądy rejonowe. Mając na uwadze dobro 700 tys. mieszkańców całego Subregionu Zachodniego Województwa Śląskiego, potrzebę ułatwienia im dostępu do sądu jak również uwzględniając zbliżający się termin oddania do użytku nowego budynku i jego przejęcie, uważam, że winien to być od początku funkcjonowania Sąd Okręgowy w Rybniku.

W związku z powyższym kieruję Do Pana Ministra zapytanie - czy, uwzględniając przedstawione okoliczności, widzi Pan możliwość i skieruje we właściwym trybie, propozycje utworzenia samodzielnego Sądu Okręgowego w Rybniku dla obszarów właściwości sądów rejonowych w: Jastrzębiu Zdroju, Raciborzu, Rybniku, Wodzisławiu Śląskim i Żorach?

Posel na Sejm RP

Adam Gawęda